

eventuelt Forslag om Løsningen af dette Spørgsmaal om en Støtte fra Statens Side til Friskolen og kan derfor ikke tiltræde de Forslag, som ere stillede af Mindretallet under Nr. 81, 92 og 93, hvorved jeg erkender, at der derved er slaaet ind paa en Vej, som er absolut heldigere end den, Flertallet har foreslaaet. Naar Udvalgets Flertal i Endringsforslag Nr. 82 har foreslaaet tillagt Børerne ved Friskolen et Tillæg efter Skoleraadets nærmere Bestemmelse, vil det let indses, at det vil være en Abnormitet at tillægge Skoleraadene nogen Dispositionsret over de Midler, som udredes af Statskassen. Dette vilde under ingen Omstændigheder kunne gaa an. Den samme Bemærkning gælder derimod ikke Endringsforslagets andet Stykke angaaende eventuel Pensionering af ældre Friskolelærere. Hvorvidt denne Tanke vilde kunne gennemføres, skal jeg imidlertid i Øjeblikket ikke udtale mig om. — Under Nr. 84 har Flertallet i Udvalget stillet Forslag om, at Bestemmelserne i Lovforslagets §§ 22 og 23 om Undervisningsinspektøren skal udgaa. Jeg udtalte mig saa udførlig ved 1ste Behandling om dette Punkt, at jeg ikke her skal komme tilbage dertil, men kun udtale, at jeg meget bestemt maa fastholde Duffet om at faa en Bestemmelse indført i Forslaget om Ansættelse af en saadan Medhjælp for Ministeriet. Spørgsmaalet om, under hvilken Form det kan ske, er jeg villig til at tage op til nærmere Forhandling med Udvalget, og det skulde glæde mig meget, om det skulde lykkes mig inden 3dje Behandling at blive enig med Udvalget i saa Henseende. Jeg er villig til at modificere den Tanke, som derom er nedlagt i Forslaget, paa enkelte Punkter. Forslagene under Nr. 85—90 har jeg allerede omtalt. Forslaget under Nr. 91, hvorefter Tilskuddet fra Statskassen til Kommunerne skulde forhøjes fra 100,000 Kr. til 200,000 Kr., staar jo i Forbindelse med Spørgsmaalet om, hvor meget man vil anse det for nødvendigt at have til Disposition til Hjælp for Kommunerne. Jeg tror ikke, at der, naar Lovforslaget affattes, som det efter min Mening bør, vil være Brug for det store Tilskud, men jeg indrømmer, at hvis man vil bruge en Del af de foreslaaede 100,000 Kr. til Dækning af eventuelle Udgifter for Kommunerne til Forrentning og Afdrag af Bygningsudgifter, ville de 100,000 næppe være tilstrækkelige, og derfor vil jeg naturligvis ikke modsætte mig en Forhøjelse af Beløbet, men det staar, som sagt, tvivlsomt for mig, hvorvidt det vil være nødvendigt at forhøje det til 200,000 Kr.

Jeg skal dernæst med et Par Ord omtale Endringsforslaget under Nr. 94, stillet af Flertallet, angaaende en mindre Endring i den Affattelse, Lovforslaget har givet Bestemmelsen om Tilskud til Kjøbenhavns Kommune. Jeg kan tiltræde dette Forslag, der jo ikke gaar ud paa nogen Forandring i den Sum, som Lovforslaget har foreslaaet. Der var nogle ærede Medlemmer i Gaar, som kom ret vidtløftigt ind paa dette Spørgsmaal om Tilskud til Kjøbenhavns Kommune, og den Argumentation, som det ærede Medlem for Assens (Berntsen) fremsførte som Grundlag for sin Polemik mod dette Tilskud, finder jeg ikke Anledning til at følge i Detaillerne, dels fordi jeg ikke har haft Lejlighed til nøjere at gennemgaa hans Udtalelser i Rigsdagstidenden, dels fordi det forekommer mig, at hele Grundlaget var urigtigt. Der kan jo ikke være Tale om, at der skulde foretages en Opgørelse af Forholdet mellem Kjøbenhavn og det øvrige Land i Henseende til den Støtte, som Kjøbenhavn og det øvrige Land modtager af Statskassen, det vil være ganske umuligt at foretage en saadan Opgørelse fuldt retfærdigt. Naar det ærede Medlem imidlertid i den Henseende kom ind paa Omtalen af en Mængde Institutioner, der vare henlagte til Kjøbenhavn, og hvorved der for Kjøbenhavn skabtes en betydelig Fordel, kunde man jo fra den anden Side anføre ikke saa faa Statsudgifter, der alene komme Landet til gode. Med samme Ret som det ærede Medlem vilde henføre Universitetet, Teatret, de høiere Ophøvelsesanstalter, Veterinær- og Landbohøjskolen alene til Fordel for Kjøbenhavn, kunde man henføre Udgifterne til Højskoler, til Realskoler uden for Kjøbenhavn til Fordel for Landet og endvidere en Masse Udgifter til Fremme af Landhøvedens Interesser. Jeg tror, at det er meget vanstelig at komme ind paa en Afvejelse af, hvorvidt den ene eller den anden Udgift er til Fordel for den ene eller den anden Landsdel. Jeg tror, at de fleste af disse Udgifter maa betragtes under Synspunktet af, at de komme hele Landet til gode, og en almindelig Opgørelse heraf kan man ikke foretage. Det var en ganske rigtig Bemærkning, som blev gjort af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (M. Klausen) lige over for det ærede Medlem for Assens' Argumentation angaaende den Fordel, Kjøbenhavns Kommune havde haft af Demarkationsliniens Ophævelse i sin Tid. Det var selvfølgelig ikke en Overenskomst, der blev truffen for at staffe Kjøbenhavn en Fordel eller for at foretage en Opgørelse en Gang